

kun vil jeg sige, at naar man ikke indskrænker sig og ikke har indskrænket sig til en Modifikation af de bestaaende Bestemmelser, der kunde være velkommen som en Slags Haandbog, men man tillige vil udvide forandre og omgjøre bestaaende Bestemmelser paa flere Maader, maa man være meget varsom med og meget opmærksom paa, om der ikke deraf skulde følge Konsekvenser, som man ikke kunde ønske, og som man maatte ikke saa let paa ethvert Punkt kan forudsige.

Uaberg. Den Anerkjendelse, der af flere af de ærede foregaaende Talere er ydet den høitærede Indenrigsminister for forelæggelsen af dette Lovforslag om det offentlige Fattigvæsen, kan jeg fuldkomment tiltræde. Jeg paastøner, at det er lykkeligvis den høitærede Indenrigsminister at indfri det Løfte, der blev givet si sidste Samling med Hensyn til denne Sag. Hvad nu Forsørgelsespligten af de Trængende angaar, finder jeg, at det er rigtigt, at til Exempel Forældre og Børn have gjensidig Pligt til at forjøre hinanden, og selv om et saa naturligt Forhold kunde finde Sted, at de ikke opfyldte denne Forpligtelse, skjøndt de ere i Stand dertil, forekommer det mig ikke, at der kan være noget Urigtigt i, at det Offentlige i saa Tilfælde træder til. Med Hensyn til det Offentliges Forsørgelsespligt, da er der to væsentlige Hensyn at tage. Det Første er Hensynet til de Fattiges Forsørgelse; det følger af sig selv. Jeg antager, det er erkjendt af Alle, at der overfor dem, der virkelig trænge, for dem, der paa Grund af Alderdom og Svaghed eller anden dem selv uforkjylt Grund ere komne i Trang, maa tages det tilbørlige humane Hensyn til, at der hdes dem en Forsørgelse, der i alle Henseender er afsøst efter Omstændighederne paa de vedkommende Steder. Men der er paa den anden Side ogsaa Hensyn at tage til Kommunerne, som skulle bære Udgifterne ved Fattigforsørgelsen. Det er jo en bekendt Sag, at alle Kommunerne Afgifter i de senere Aar ere i Stigende. Men der er dog ingen, der i den Grad er i Stigning, som netop Fattigudgifterne, og der er jo desværre ikke Udset til, at der vil kunne ske nogen synnerlig Forandring i den Henseende. Det er jo en Selvfølge, at man ved Ordningen af en Fattiglov som denne ikke paa nogen Maade vil kunne raade Bod derpaa, da det jo er en Pligt; hvor der er Trang tilstede og hvor Vedkommende ikke er i Stand til at kunne ernære sig selv, enten saa Trangen er selvforskyldt eller ikke, er Kommunen nødt til at træde til og hjælpe. Der er naturligvis forskellige Grunde, som

gjøre, at Fattigudgifterne saaledes ere i Stigen. Blandt disse kan jeg i alle Tilfælde nævne en, som jeg antager, har en ikke saa lille Indflydelse derpaa, det er den Tilbøielighed, der er haade hos Tyende og Arbejdsklassen til i en meget ung Alder at stifte Familie. Det er jo derfor ikke saa sjældent, at Familier endogaa inden Egtefællerne ere 30 Aar gamle allerede maa ty til Fattigvæsenet, og det er næsten disse Familier, der forarsage Fattigvæsenet de største Udgifter. Dertil kommer nu ogsaa et andet Forhold, som er blevet noget mere fremtrædende i de senere Aar, idet det ikke er saa sjældent, at Familieforsørgeren forlader sin Familie og overlader det til Fattigvæsenet at forjøre den. Det er den Slags Ting, som i det Hele taget ere vanstellige at raade Bod paa; men det forekommer mig, at med Hensyn til Familieforsørgere, hvad enten det nu er en Mand, der forlader sin Familie og overlader den til Fattigvæsenets Forsørg, eller det er en ugift Kvinde, der forlader sine uægte Børn og overlader dem til Fattigvæsenet, maatte der gives Fattigvæsenet Ret til, naar det fandt det rigtigt og nødvendigt, at faae Politiets Hjælp til at faae dem bragt til Bete igjen, og at ikke det, at de havde taget Tjeneste i en fjernere Egn, skulde være Grund til, at de skulde holdes tilbage, men at de uden videre skulde være pligtige til at forlade deres Tjeneste, og at vedkommende Husbond, der havde fæstet dem, maatte finde sig i den Ulempe, der er forbunden med at skulle give Afstald paa et Tyende, naar det er under disse Omstændigheder. Det forekommer mig ikke, at det vilde være nogen overdreven Mændighed at tillægge Fattigvæsenet, og det saa meget mere, som hvis Fattigvæsenet eller Bestyrelsen deraf maatte finde, at de ikke vilde sjaa sig ved at faae Vedkommende tilbage, lod de dem naturligvis blive. Der er dog forskellige Omstændigheder, som kunne gjøre, at det kunde have sin Betydning, at Familieforsørgeren er tilstede, og at det derfor maatte være en Ret for Fattigbestyrelsen paa den Maade at faae dem tilstede, forsaavidt de opholde sig her i Landet. Naar det i Gaar blev udtalt, at det vilde være rigtigt og endogaa nødvendigt, at der fortes et andet Tilsyn med Fattigbestyrelserne, end det der er nævnt i Forslaget, nemlig af Amtet eller Amtsraadet, saa tror jeg ikke, at det er rigtigt. Saavidt mit Kjendskab strækker til Fattigvæsenet, blive Fattiglemmerne i Reglen behandlede human, jeg tror ikke, at det vil kunne siges om ret mange af de nuværende Fattigbestyrelser, der jo naturligvis ere Medlemmer af de kommunale Raad, at